

ВОВЧА — річка у Донецькій, Запорізькій та Дніпропетровській областях, ліва притока *Самари* (басейн *Дніпра*). Бере початок поблизу с. Новоселівка Авдіївського р-ну Донецької обл., на вис. 160 м над р. м. Довжина 336 км, площа басейну 13,3 тис. км². Басейн річки має овальну форму, витягнуту з Пд. Сх. на Пн. Зх.; асиметричний: на правобережну частину припадає 21 % загальної площі басейну, на лівобережну — 79 %. Основні притоки: ліві — *Мокрі Яли*, *Сухі Яли*, *Ворона*, *Гайчур*, *Верхня Терса*, *Мала Терса*; праві — *Солона*, *Кам'янка*. Поверхня басейну рівнинна, розчленована балками, ярами та річковими долинами. В. має розгалужену гідрографічну мережу. В неї впадають понад 100 приток різних порядків заг. довж. 2400 км. Довжина річкової мережі у басейні складає 2740 км, густина річкової мережі — 0,21 км/км². Нині у басейні В. діють 6 водомірних постів. Річище В. — суцільні перекати з невеликими глибинами і швидкою течією. Великих плес

мало, часто вони утворені штуч. спорудами (дамбами, греблями). Таким штучним плесом є водосховище греблі Васильківської ГЕС (нині не діє). Найбільше природне плесо розташоване в нижній течії річки між с. Межиріч (Павлоградський р-н Дніпропетровської обл.) і м. *Павлоград*. Ширина річища на перекатах становить 10–20 м, на плесах переважно 50–60 м, іноді до 100 м. Похил річки 0,34 м/км. У гирловій частині В. — своєрідна дельта в заплаві р. Самара з великою кількістю вторинних русел. Заплава річки переважно двостороння. Рельєф заплави плоский з вираженим береговим валом, розвиненим мікрорельєфом і великою кількістю безстічних западин, стариць. Шир. заплави в серед. течії річки здебільшого 0,6–2 км. Заплава розорана, використовується під с.-г. угіддя, випаси худоби. Льодостав триває від серед. грудня до серед. березня. Вода хлоридно-сульфатно-кальцієво-натрієвого типу мінералізації. Мінералізація води протягом року змінюється від 1,7 до 3,6 г/дм³. Вода забруднюється стічними водами, що впливають на її склад, іноді у підвищеній кількості з'являються сполуки азоту. Стік зарегульований 24-ма водосховищами (осн. — Карлівське, Курахівське) й численними ставками (бл. 1500). Гідролог. пости — на водосховищах та поблизу смт Покровське і Васильківка. Воду використовують для зрошування, побут. і пром. потреб, для розведення риби. На В. — м. Павлоград.

Л. І. Зеленська, В. В. Дем'янов

Бібліографічний опис:

Вовча / Л. І. Зеленська, В. В. Дем'янов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-35250>. — Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).